

6.1.2.3. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến tình hình lưu chuyển tiền tệ

Tổng dòng lưu chuyển tiền thuần của doanh nghiệp trong kỳ được cấu tạo thành từ ba bộ phận bao gồm: dòng lưu chuyển tiền thuần từ hoạt động kinh doanh, dòng lưu chuyển tiền thuần từ hoạt động đầu tư và dòng lưu chuyển tiền thuần từ hoạt động tài chính. Vì bản chất của ba loại hoạt động này trong doanh nghiệp là hoàn toàn khác nhau, nên các nhân tố cấu thành nên các dòng lưu chuyển tiền thuần từ ba hoạt động cũng sẽ khác nhau. Để phân tích ảnh hưởng của từng nhân tố đến toàn bộ tình hình lưu chuyển tiền tệ trong kỳ của doanh nghiệp, chúng ta cần phân tích mức độ ảnh hưởng cụ thể của từng nhân tố đến sự biến động của mỗi dòng tiền lưu chuyển thuần trong hoạt động kinh doanh, hoạt động đầu tư và hoạt động tài chính. Để làm rõ tác động của từng nhân tố tác động đến sự thay đổi của từng dòng tiền lưu chuyển thuần trong mỗi hoạt động, nhà phân tích cần phân loại ảnh hưởng của từng nhân tố theo hai nhóm: nhóm các nhân tố tác động làm cho dòng lưu chuyển tiền thuần tăng và nhóm các nhân tố tác động làm giảm dòng lưu chuyển tiền thuần.

Báo lưu chuyển tiền tệ có thể được lập theo phương pháp trực tiếp hoặc gián tiếp. Tùy theo từng phương pháp lập mà cách phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến tình hình lưu chuyển tiền thuần của doanh nghiệp cũng khác nhau. Cụ thể, việc xác định các nhân tố ảnh hưởng đến dòng lưu chuyển tiền thuần từ hoạt động kinh doanh sẽ khác nhau giữa doanh nghiệp lập báo cáo lưu chuyển tiền tệ theo phương pháp trực tiếp và phương pháp gián tiếp. Hay nói cách khác, cách lập phần I “Lưu chuyển tiền từ hoạt động kinh doanh” sẽ khác nhau giữa 2 phương pháp, trong khi đó cách lập phần II “Lưu chuyển tiền từ hoạt động đầu tư” và phần III “Lưu chuyển tiền từ hoạt động tài chính” giống nhau giữa hai phương pháp này.

Để đánh giá mức độ ảnh hưởng của từng nhân tố đến dòng lưu chuyển tiền thuần của từng hoạt động, nhà phân tích sẽ sử dụng phương pháp liên hệ cân đối. Trước hết, tiến hành tổng hợp và phân loại các nhân tố ảnh hưởng đến dòng lưu chuyển tiền thuần từ hoạt động kinh doanh, hoạt động đầu tư và hoạt động tài chính theo hai nhóm:

- + Nhóm các nhân tố tác động làm tăng tiền
- + Nhóm các nhân tố tác động làm giảm tiền.

Sau đó xác định sự thay đổi về mặt quy mô, tỷ trọng của từng nhân tố đến sự biến động của dòng tiền lưu chuyển thuần giữa kỳ phân tích và kỳ gốc.

Và cuối cùng, tổng hợp mức độ ảnh hưởng và đưa ra nguyên nhân cho sự thay đổi của các nhân tố. Từ đó, đề xuất các giải pháp phù hợp để giúp doanh nghiệp sử dụng hiệu quả dòng tiền, nâng cao quy mô dòng lưu chuyển tiền thuần trong mỗi hoạt động, góp phần cải thiện tình hình tài chính và nâng cao hiệu quả kinh doanh của doanh nghiệp.

Để tiện cho việc tính toán và phân tích nội dung này, có thể lập bảng phân tích sự ảnh hưởng của các nhân tố đến dòng lưu chuyển tiền thuần của hoạt động kinh doanh, hoạt động đầu tư, hoạt động tài chính như bảng 6.5.

Bảng 6.5. Phân tích sự ảnh hưởng của các nhân tố đến dòng lưu chuyển tiền thuần trong kỳ

Đvt: đ, ngđ, trđ, ...

CHỈ TIÊU	NĂM N		NĂM N+1		CHÊNH LỆCH		
	Số tiền	Tỷ trọng (%)	Số tiền	Tỷ trọng (%)	+/-	%	Tỷ trọng
1. Từ hoạt động kinh doanh							
...							
2. Từ hoạt động đầu tư							
...							
3. Từ hoạt động tài chính							
...							
A. Tổng hợp các nhân tố làm tăng dòng tiền thuần		100		100			-
1. Từ hoạt động kinh doanh							
...							
2. Từ hoạt động đầu tư							
...							
3. Từ hoạt động tài chính							
...							
B. Tổng hợp các nhân tố làm giảm dòng tiền thuần		100		100			-
C. Tổng dòng tiền lưu chuyển tiền thuần trong kỳ (C=A-B)		-		-			-

Bảng 6.5 có thể dùng để phân tích sự ảnh hưởng của các nhân tố đến tổng dòng lưu chuyển tiền thuần trong kỳ của ba hoạt động, hoặc chúng ta có thể dùng để phân tích sự ảnh hưởng của các nhân tố đến tổng dòng lưu chuyển tiền thuần trong kỳ của một hoạt động bất kỳ mà doanh nghiệp đang quan tâm.

Dựa vào bảng 6.5, nhà phân tích có thể lập bảng phân tích sự ảnh hưởng của các nhân tố đến tổng dòng lưu chuyển tiền thuần trong kỳ của hoạt động kinh doanh (đối với doanh nghiệp lập báo cáo lưu chuyển tiền tệ theo phương pháp trực tiếp) như sau:

Bảng 6.6. Phân tích sự ảnh hưởng của các nhân tố đến dòng lưu chuyển tiền thuần trong kỳ của hoạt động kinh doanh

Đvt: đ, ngđ, trđ, ...

Chỉ tiêu	Cuốn năm N		Cuối năm N+1		Chênh lệch		
	Số tiền	Tỷ trọng (%)	Số tiền	Tỷ trọng (%)	+/-	%	Tỷ trọng
1. Tiền thu từ bán hàng, cung cấp dịch vụ và doanh thu khác							
2. Tiền thu khác từ hoạt động kinh doanh							
A. Tổng hợp các nhân tố làm tăng dòng tiền thuần từ HĐKD		100		100			-
3. Tiền chi trả cho người cung cấp hàng hóa và dịch vụ							
4. Tiền chi trả cho người lao động							
5. Tiền lãi vay đã trả							
6. Thuế thu nhập doanh nghiệp đã nộp							
7. Tiền chi khác cho hoạt động kinh doanh							
B. Tổng hợp các nhân tố làm giảm dòng tiền thuần từ HĐKD		100		100			-
C. Tổng dòng tiền lưu chuyển tiền thuần trong kỳ từ HĐKD (C=A-B)		-		-			-